

## **«ProЭко» байқауы туралы ереже.**

### **1. Жалпы ережелер**

1.1. «ProЭко» мектепішілік байқауы (бұдан әрі – Байқау) оқушыларды экологиялық мәселелерді шешуге тарту және өскелең жас ұрпақ арасында экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында өткізіледі.

1.2. Байқаудың ұйымдастырушысы «ЭкоМаңғыстау» үкіметтік емес мекемесі болып табылады, байқау Ақтау қаласы әкімдігінің ішкі саясат және тілдерді дамыту бөлімінің қолдауымен «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» КЕАҚ гранты аясында ұйымдастырылуда.

1.3. Байқау экологиялық ахуалды жақсарту және мектеп оқушыларының экологиялық жауапты мінез-құлқын насихаттау мақсатында **«EcoVibe Aktau: Инновация. Белсенділік. Қауымдастық»** қалалық экологиялық бағдарламасы аясында өткізілуде.

1.4. Осы ереже Байқауды ұйымдастыру және өткізу тәртібін, қатысу шарттарын, бағалау өлшемшарттары мен жеңімпаздарды марапаттау тәртібін анықтайды.

### **2. Байқаудың мақсаттары**

2.1. Оқушыларда қоршаған ортаға деген ұқыпты көзқарасты тәрбиелеу.

2.2. Экологиялық зерттеулер мен жобаларға қатысатын дарынды оқушыларды іздеу және оларға қолдау көрсету.

2.3. Мектеп оқушыларының ғылыми-зерттеу және шығармашылық қабілеттерін дамыту.

2.4. Табысты экологиялық жобаларды тарату және тәжірибе алмасу үшін жағдай жасау.

### **3. Байқауға қатысушылар**

3.1. Байқауға қатысу үшін экологиялық тақырып бойынша ғылыми жоба ұсыну керек.

3.2. Әрбір қатысушының жұмысты дайындауға және рәсімдеуге көмектесетін жетекшісі болуы керек.

3.2. Байқауға қатысу ерікті және тегін болып табылады.

### **4. Байқауды өткізу тәртібі**

4.1. Байқау бірнеше кезеңде өткізіледі:

- **Өтінімдерді қабылдау – 2024 жылдың 9 қыркүйегінен 25 қазанына дейін**
- **Алдын ала іріктеу – 2024 жылдың 25 қазанынан 31 қазанына дейін**
- **Қорытындыларды шығару және жеңімпаздарды марапаттау – 2024 жылдың 15 қарашасынан кешіктірмей**

4.2. **Өтінімдерді қабылдау:**

4.2.1. Жұмыстар Word пішіміндегі 8 парақтан аспайтын мәтіндік құжат және 2 парақтан аспайтын Қосымшалар (бар болса фотосуреттер, сызбалар, графиктер және т.б.) түрінде тапсырылуы керек.

4.2.2. Әрбір жоба жұмыстың атауы, қатысушының тегі мен аты, сыныбы, мектебі және жетекшісінің ТАӘ, байланыс деректері көрсетілген титулдық бетті қамтуы керек.

4.2.3. Өтінімдер Ұйымдастырушының электрондық поштасының **info@ecomangystau.kz** мекенжайына электронды түрде қабылданады.

4.3. Алдын ала іріктеу:

4.3.1. Бұл кезеңде өтінімдердің Байқау талаптарына сәйкестігін тексеру жүзеге асырылады.

4.3.2. Талаптарға сай келмейтін өтінімдер қабылданбайды.

4.4. Жобаны бағалау:

4.4.1. Алдын ала іріктеуден өткен өтінімдерді Сараптау комиссиясы бағалайды.

4.4.2. Комиссия мемлекеттік органдардың, экологиялық ұйымдардың өкілдері мен тәуелсіз сарапшылардан құрылады.

4.4.3. Бағалау осы Ереженің 5-бөлімінде аталған өлшемшарттар бойынша жүргізіледі.

4.5. Қорытынды шығару және жеңімпаздарды марапаттау:

4.5.1. Байқаудың қорытындысы 2024 жылдың 15 қарашасынан кешіктірмей салтанатты марапаттау рәсімінде шығарылады.

4.5.2. Марапаттау рәсімінің өткізілетін уақыты мен орны туралы алдын ала хабарланады.

## **5. Бағалау өлшемшарттары**

5.1. Тақырыптың өзектілігі, ғылыми жаңалығы, тәжірибелік маңыздылығы.

5.2. Ұсынылған жобаның сонылығы мен инновациялылығы.

5.3. Жобаның шынайылығы және өміршеңдігі.

5.4. Жобаның әлеуметтік және экологиялық маңыздылығы.

5.5. Жоба әсерінің ауқымы мен ұзақтығы.

5.6. Табысты тәжірибені тираждау және тарату мүмкіндігі.

## **6. Қатысушылардың құқықтары мен міндеттері**

6.1. Қатысушылар құқылы:

- Байқауға қатысу бойынша кеңес алуға.
- Марапаттар алуға және танылуға үміттенуге.

## **6.2. Қатысушылар міндетті:**

- Осы ереженің талаптарын орындауға.
- Жоба туралы шынайы ақпарат беруге.

## **7. Жүлде қоры**

7.1. Байқау жеңімпаздары төмендегі ақшалай жүлделермен марапатталады:

Байқаудың қорытындысы бойынша тек ҮШ жеңімпаз анықталады, олардың әрқайсысы өз жобасын іске асыру (жоба авторларының қалауы бойынша жабдық сатып алу, макеттерді жасау және т.б.) үшін 200 000 теңгеден алады.

## **8. Қорытынды ережелер**

9.1. Осы Ереже бекітілген сәттен бастап күшіне енеді және Байқау аяқталғанға дейін қолданылады.

9.2. Байқауды өткізу барысында туындаған барлық даулы мәселелерді Сараптау комиссиясы шешеді.

9.3. Байқаудың ұйымдастырушы осы ережеге өзгерістер мен толықтыруларды қажет болған жағдайда енгізеді және бекітеді.

## **«ProЭко» мектепішілік байқауын өткізу туралы ережеге 1-қосымша**

### **Байқауға қатысуға өтінім нысаны:**

1. **Жұмыстың/жобаның атауы:**
2. **Қатысушының тегі, аты:**
3. **Сыныбы:**
4. **Мектебінің атауы мен мекенжайы:**
5. **Жетекшісінің тегі, аты, әкесінің аты:**
6. **Қатысушының немесе жетекшісінің байланыс телефоны:**
7. **Байланысқа арналған электрондық поштасы:**
8. **Жұмыстың/жобаның қысқаша сипаттамасы (мақсаттары, міндеттері, негізгі нәтижелері):**
9. **Өтінім берген күні:**
10. **Қатысушы мен жетекшісінің қолы:**

Толтырылған өтінімді жобамен бірге ұйымдастырушының электрондық поштасына жіберу керек: [электрондық пошта мекенжайын көрсетіңіз].

Өтінім берілгенін растай отырып, қатысушы мен жетекшісі Байқауға қатысу шарттарымен келіседі.

Экологиялық тақырыптар бойынша мектепшілік ғылыми жұмыс үшін жұмыс логикалық, бірізді және зерттеудің барлық негізгі элементтерін қамтитын болуы үшін нақты құрылымды ұстану ұсынылады. Құрылым ықшам, ақпараттаушы және көлем талаптарына (8 параққа дейін) сай болуы керек. Ғылыми жұмыстың шамамен алғандағы мазмұны төмендегідей болуы мүмкін:

### **1. Титулдық беті**

#### **Жұмыстың атауы**

Автор(лар)дың ТАӨ

Сыныбы мен мектебі

Жоба жетекшісі (мұғалімнің ТАӨ)

Күні

### **2. Кіріспе (1-1,5 бет)**

**Тақырыптың өзектілігі:** Тандалған тақырып қазіргі сәтте неліктен маңызды? Жұмыста өңірдің қандай экологиялық мәселелері талқыланады?

**Жұмыстың мақсаты мен міндеттері:** Зерттеудің негізгі мақсаты қандай? Оған жету үшін қандай нақты міндеттер алға қойылған?

**Зерттеудің нысаны мен пәні:** Зерттеуде басты назар неге аударылады? Мысалы, жергілікті су қоймасының ластануы, пластиктің қоршаған ортаға әсері және т.б.

**Зерттеу әдістері:** Ақпаратты жинау және талдау үшін қандай әдістер қолданылады (мысалы, бақылаулар, тәжірибелер, деректерді талдау)?

### **3. Әдебиетке шолу және теориялық негізі (1,5-2 бет)**

**Әдебиетке қысқаша шолу:** Тақырып бойынша бұрын жасалған зерттеулердің немесе мақалалардың сипаттамасы. Әдебиетте экологиялық ахуалдың қандай негізгі мәселелері талқыланды?

**Теориялық негіздері:** Тақырыптың негізінде қандай теориялық білімдер немесе тұжырымдамалар жатыр? Мысалы, экология заңдары, тұрақты даму ұғымы, қоршаған ортаның ластану үдерістері.

### **4. Негізгі бөлім (зерттеу) (3-4 бет)**

**Зерттеу нысанының сипаттамасы:** Зерттелетін өңір немесе нысан (мысалы, су қоймасы, топырақ, ауа, мектеп) туралы қысқаша айтып беріңіз.

**Зерттеу әдістері мен үдерісі:** Зерттеу қалай жүргізілгенін толық сипаттаңыз. Деректерді жинау үшін қандай нақты қадамдар жасалды? Бұл бақылаулар, өлшеулер, сауалнамалар, тәжірибелер болуы мүмкін.

**Зерттеу нәтижелері:** Жұмыс барысында алынған нәтижелерді ұсыныңыз. Қажет болса, көрнекілік үшін кестелерді, графиктерді немесе диаграммаларды пайдаланыңыз.

**Нәтижелерді талдау және талқылау:** Алынған деректерді талдаңыз. Қандай қорытынды шығаруға болады? Нәтиже күткеніңізге сәйкес пе? Қандай экологиялық мәселелер анықталды?

## **5. Қорытынды (1 бет)**

**Негізгі қорытындылар:** Жұмыстың қысқаша қорытындысын шығарыңыз. Зерттеу негізінде қандай қорытындылар шығарылды? Жұмыстың мақсаты қаншалықты табысты орындалды?

**Ұсыныстар:** Экологиялық ахуалды жақсарту үшін қандай қадамдар жасауға болады? Анықталған мәселелерді шешуге көмектесетін нақты іс-әрекеттерді ұсыныңыз.

**Кейінгі зерттеулер үшін мүмкіндіктер:** осы жұмыс негізінде қандай тұстарды одан әрі зерттеуге болатынын қысқаша атаңыз.

## **6. Әдебиет тізімі (0,5 бет)**

Жұмысты жазу кезінде пайдаланылған ақпарат көздерін (кітаптарды, мақалаларды, интернет ресурстарын) атаңыз.

## **7. Қосымшалар (қажет болған жағдайда)**

Мұнда жұмыстың негізгі бөлігіне сыймаған фотосуреттер, кестелер, сызбалар сияқты қосымша материалдарды қосуға болады.

**Жұмыстың көлемі:** Жұмыстың жалпы көлемі 8 беттен және қажет болған жағдайда Қосымшалар 2 беттен аспауы үшін әрбір бөлім қысқа және мазмұнды болуы керек.